

Article opinió - Laura Anglada - “L'ànima de la ciutat”

La ciutat està feta d'infraestructures: asfalt, voreres, parcs, faroles, clavegueram, cases, escoles... És el que configura el paisatge d'una ciutat, l'escenari on hi passa la vida. És l'entorn que envolta la quotidianitat que pot anar canviant lentament però que és, en termes generals, bastant estàtic i inamovible.

Però una ciutat, el que ocorre en aquesta, el que cada dia passa, és alguna cosa que és dinàmica, la feim les persones que hi vivim amb la nostra acció i intenció, a vegades inconscient, a vegades amb un ferma propòsit de que passin coses. **El que passa a una ciutat**, és el que li dona el seu caràcter, la seva ànima i és la **suma de les accions i intencions de cadascú**, la suma de les ànimes de les persones que hi vivim és el que configura l'esperit d'un poble.

La paraula *Ànima* ve del llatí i es refereix a l'energia vital, a l'energia o passió amb que es fa alguna cosa i també, d'altra banda, als individus, persones o habitants.

Les infraestructures i els bens materials confereixen benestar a les persones, és clar, és innegable, ens donen comoditat i dignitat. Però **el que ens fa felices a les persones**, a la ciutadania de la polis, és una altra cosa. És allò intangible que s'hi respira: les relacions que teixim entre els veïns i veïnes, és rebre un somriure i sentir-nos reconeguts dins la quotidianitat, és el nivell de pau i no-conflicte que respiram, és el sentir-nos integrats, aollits, protegits en cas de necessitat, és sentir-nos que formam part d'alguna cosa més gran que noltros i que no esteim sols, és la cohesió social, és el caliu humà que hi ha...En definitiva, és **com ens sentim allà on vivim**.

Així també ho entenen a Butan, el país conegut per calcular l'**Índex de Felicitat Bruta**. Aquest país s'ha proposat mesurar el desenvolupament del seu poble no sols a partir d'indicadors econòmics com el PIB sinó a partir de l'equilibri entre el benestar material i les necessitats espirituals, emocionals i culturals de la societat. Per açò, han convertit la felicitat del poble en un propòsit polític, en un objectiu de l'administració pública.

Més enllà de les circumstàncies personals de cadascú (que també ho condicionen), i ha un **component social en aquest sentiment de felicitat**. Des de les meves ulleres de sociòloga, vull aportar algunes pinzellades de com es pot fomentar que l'ànima d'un poble sigui més feliç :

-Fomentant els espais i les accions comunitàries, per conèixer-nos, per fer xarxa, per fomentar el sentiment de pertinença i cohesió social. En aquest sentit, té molta rellevància al teixit associatiu. Mary Gordon, educadora, defensa la necessitat que hi hagi aquests espais per fomentar **l'empatia entre les persones, ja que aquesta és l'eina per la cohesió social** i la falta d'empatia genera violència: «molts dels problemes que carrega la societat, com la pobresa i la violència són conseqüència de la falta d'empatia». I aquesta es cultiva i sorgeix en aquests espais i accions comunitàries i s'entén com l'habilitat d'entendre com es pot sentir una altra persona i ser capaç de sentir com s'altre persona.

-Respectant, donant cabuda i integrant les particularitats de cadascú que defineixen la diversitat de la nostra societat, tant en qüestions de sexe, cultura, ideologia, religió, valors... És la única manera de sentir-nos lliures i és la única manera, la llibertat de prejudicis, de sentir-nos feliços. No projectem les nostres expectatives i valors en els altres, deixem que siguin com vulguin ser i només acompanyem-nos mútuament en el camí. És la única manera que hi hagi pau, tant necessària sempre per ser feliços i, en aquests moments, més que mai.

-Dedicant-nos temps entre noltros, cuidant-nos mútuament, donant resposta comunitària a les necessitats que existeixin al nostre voltant per tal de no sentir-nos sols ja que la soledat és una de les principals causes de l'exclusió social i afecta a totes les franges d'edat i les seves conseqüències són diverses. **L'individualisme és incompatible amb la supervivència de l'espècie humana**, com ja vaig analitzar en un altre article

(<https://www.psm-menorca.cat/article-opinio-laura-anglada-el-be-comu-despres-del-covid-19-seguirem-resistent/>), és antinatural, donat que, en essència i des de que naixem, les persones som éssers socials, necessitem l'altre per construir la nostra pròpia identitat, per sentir-nos estimats, per educar-nos, per sustentar-nos...necessitem l'altre en molts de sentits. **El grup i la comunitat ens fan forts i ens ajuden a sobreviure com a espècie.**

Amb aquesta intenció, ja hi ha ciutats que promouen tota una cultura, la de les cures, en la darrera etapa de la vida, com a Vic, a través d'un projecte social que s'anomena Vic, ciutat cuidadora. Aquí a Ciutadella també ha sorgit l'**Associació Potala**, un grup de voluntaris i voluntàries que fan acompanyament a persones que pateixen una greu malaltia. I des de l'Ajuntament de Ciutadella també s'ha posat en marxa el **projecte A PROP** per detectar casos de persones que visquin situacions de soledat no desitjada amb la col·laboració i aliança de la ciutadania. Aquests són alguns exemples d'iniciatives «cuidadores».

Tots aquests elements analitzats, a mode de pinzellada, que es proposen per fomentar la felicitat de l'ànima d'un poble, en realitat, a Ciutadella tots ells estan recollits en el **compromís de Ciutat Educadora** que vam firmar l'any 1999 i que segueix actualment vigent. Per tant, anam per bon camí.

I el que de tot açò en vull emfatitzar, on vull posar el focus finalment, és que aquests elements (i d'altres que n'hi pot haver) els aportem els propis habitants de la ciutat amb la nostra actitud, la nostra intenció, el nostre impuls, la nostra energia, les nostres accions...i la suma de tot és el que confereix el pols vital de la ciutat.

Perquè una **ciutat sigui habitable**, més que les pròpies infraestructures i bens materials que la constitueixen, açò **ho fa la seva humanitat**, la de les persones que hi vivim. I per açò, es fa necessari també potenciar i cultivar altres valors, fer altra tipus de «política» per construir la ciutat.

Juan Muñoz, en el seu documental ULU (Un latido universal), a través de les diverses entrevistes que realitza, evoca la necessitat de convertir el segle XXI en el segle de les persones, en el segle del deixar-nos guiar pel cor i no tant per les màquines i la raó (<https://unlatidouniversal.org/>).

El Dalai Lama diu que **el futur no necessita persones exitoses**, sinó persones que cultivin la pau, persones que ajudin a curar i rehabilitar, que contin històries i donin amor en totes les formes possibles. **Necessita gent que visqui de forma significativa en els seus llocs d'origen**, amb coratge moral, disposats a lluitar per un món més habitable i humà i aquestes qualitats poc tenen a veure amb l'èxit tal qual ho entenem a la nostra cultura actual.

Per tant, el futur, **el nostre futur, està en les nostres mans, o millor dit, en els nostres cors**. Fem que l'ànima de la nostra ciutat sigui més humana, és la única via per la nostra supervivència com a espècie. Fem que la nostra ànima estigui guiada per l'empatia, per voler tenir cura de l'altre i per respectar-lo i integrar-lo tal qual és. Es la única manera que el nostre poble sigui feliç, i per tant, també noltros mateixos.